

УДК 355.58.001

DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5941/2024.5.2/09>**Семичаєвський С.В.**

Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту

Присяжнюк В.В.

Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту

Володченко М.А.

Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту

ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЗБЕРІГАННЯ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

У статті розкрито основні питання щодо забезпечення якості зберігання засобів індивідуального захисту.

З'ясовано, що заходи колективного захисту, що охоплюють кількість працівників на робочому місці, повинні мати пріоритет над заходами захисту, що застосовуються до окремих працівників.

Визначено мету, для якої існують засоби індивідуального захисту, а саме: виключення або суттєве зменшення впливу на працівника наявних на робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих чинників.

Розглянуто зовнішній вигляд деяких засобів індивідуального захисту.

Досліджено основні принципи забезпечення якості зберігання засобів індивідуального захисту.

Розглянуто основні нормативні документи, які регламентують вимоги щодо якості зберігання засобів індивідуального захисту.

Розглянуто класифікацію засобів індивідуального захисту згідно з національними нормативними документами.

З'ясовано, що зберігання засобів індивідуального захисту – це питання, яке потребує особливої уваги, оскільки його неправильне виконання може знизити ефективність захисного обладнання і навіть загрожувати здоров'ю працівників.

З'ясовано, що розуміння термінів придатності засобів індивідуального захисту має вирішальне значення, оскільки ці дати вказують на максимальний термін служби обладнання за ідеальних умов.

Розглянуто приклади зберігання засобів індивідуального захисту, в тому числі за кордоном на прикладі Австралійського Союзу та Великобританії.

Розкрито питання випробування засобів індивідуального захисту органів дихання – фільтруючих протигазів. З'ясовано, що випробування засобів індивідуального захисту органів дихання - фільтруючих протигазів має проводитися кваліфікованим персоналом згідно з встановленими процедурами та регулярним графіком.

З'ясовано, що важливим заходом є навчання персоналу правилам зберігання засобів індивідуального захисту та усвідомлення ними значущості цих питань.

Визначено проблемні питання щодо зберігання засобів індивідуального захисту. З'ясовано, що ці недоліки зменшують ефективність та якість зберігання вказаних засобів.

Ключові слова: засоби індивідуального захисту, зберігання, ефективність, якість.

Постановка проблеми. У побутових умовах і на робочому місці людина нерідко стикається з ситуаціями, в яких необхідно захищати своє життя або здоров'я від впливу небезпечних факторів або отруйних речовин.

Безпека та здоров'я працівників повинні бути насамперед захищені заходами щодо усунення ризиків на робочому місці в джерелі, за допомогою технічних або організаційних засобів (наприклад, шляхом заміни небезпечних хімікатів) або

шляхом забезпечення захисту на колективній основі (наприклад, надання риштувань замість ременів).

Заходи колективного захисту, що охоплюють кількість працівників на робочому місці, повинні мати пріоритет над заходами захисту, що застосовуються до окремих працівників.

При цьому основний принцип полягає в тому, що засоби індивідуального захисту (далі – ЗІЗ) слід використовувати лише в крайньому випадку.

Якщо вищевказаних заходів недостатньо, лише тоді слід використовувати ЗІЗ для захисту від небезпек, яких неможливо уникнути.

Чому ЗІЗ слід використовувати лише в крайньому випадку? ЗІЗ має свої обмеження, оскільки:

- ЗІЗ захищає лише того, хто його носить;
- теоретичний рівень захисту рідко досягається на практиці;
- використання ЗІЗ завжди певною мірою обмежує користувача;
- психологічний ефект ЗІЗ може бути таким, що особа, яка носить ЗІЗ, відчуває себе більш захищеною, ніж вона є насправді.

Якщо ЗІЗ не працюють, особа, яка їх носить, наражається на ризик, оскільки це єдиний (або останній) захист, який має власник від конкретної небезпеки.

Метою ЗІЗ є виключення або суттєве зменшення впливу на працівника наявних на робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих чинників.

Згідно з національним стандартом ДСТУ 7239:2011 [1] ЗІЗ – це спорядження, призначене для носіння користувачем та/або забезпечення його захисту від однієї або кількох видів небезпеки для життя чи здоров'я.

На рисунку 1 показано зовнішній вигляд деяких видів ЗІЗ.

Рис. 1. Зовнішній вигляд деяких видів ЗІЗ

До ЗІЗ належать:

- поєднання кількох видів пристосування чи спорядження, призначених для забезпечення захисту користувача від одного чи кількох видів потенційного (одночасного) ризику;

– захисне пристосування чи спорядження, призначене для носіння користувачем або забезпечення його захисту та є частиною або його використовують разом з іншим обладнанням;

- змінні комплекти ЗІЗ, необхідні для їх нормального функціонування та їх використовують лише для таких ЗІЗ.

У ДСТУ 7239:2011 [1] наведено таку класифікацію ЗІЗ, а саме:

– засоби захисту голови (захисні каски, захисні шоломи та підшоломники, капелюхи, кепі, кепки з захистом і без, шапки, берети, косинки, сітки для волосся – з козирком і без, накомарники);

– засоби захисту органів слуху (вкладки для вух та аналогічні засоби (протишумові вкладки)), звукозахисні шоломи, протишумові навушники, протишумові навушники, які можна кріпити до касок і шоломів, протишумові захисні пристрої з електронним приймачем, протишумові захисні пристрої з телефонним зв'язком;

– засоби захисту очей і обличчя (захисні окуляри, зокрема зі світлофільтрами, захисні окуляри від рентгенівського, лазерного, ультрафіолетового, інфрачервоного випромінювання та від яскравого світла, екрани для обличчя, захисні окуляри та екрани від механічних ушкоджень, пилу, бризок, хімічних речовин тощо, маски та щитки для дугового зварювання);

– засоби захисту органів дихання (фільтрувальні пристрої, ізолювальні пристрої, засоби захисту органів дихання зі знімною маскою зварника);

– засоби захисту рук, плеча та передпліччя (захисні рукавиці, захисні рукавички, безпальчикові рукавички, напальнички, надолонники, нарукавники, налокітники, наплічники, антиелектростатичні браслети і кільця, назап'яски для важкої праці);

– одяг спеціальний захисний (спецодяг);

– засоби захисту ніг та стегон;

– засоби захисту від падіння з висоти;

– засоби захисту комплексні.

До ЗІЗ висувають високі вимоги щодо їхньої ефективності, надійності, якості та економічності.

Одним із важливих факторів, які впливають на якість, надійність та ефективність ЗІЗ є забезпечення їх якісного зберігання. Для ЗІЗ якість і надійність є релевантними характеристиками, тому що ушкодження цих виробів внаслідок, зокрема, неналежного зберігання може призвести до втрати захисних властивостей ЗІЗ і зумовити виникнення професійних захворювань або травм.

Враховуючи вищенаведене, проблема забезпечення якості зберігання ЗІЗ є на теперішній час актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Публікація [2] присвячена аналізу конструктивних особливостей сучасних засобів індивідуального захисту органів дихання фільтруючого типу.

В публікації [3] досліджено питання експлуатації засобів індивідуального захисту органів дихання фільтруючого типу.

В той же час, слід зауважити, що у цих публікаціях не розглянуто питання, що стосуються якості зберігання ЗІЗ.

Постановка завдання. Метою статті є сприяння у вирішенні проблеми забезпечення якості зберігання ЗІЗ. Для вирішення зазначеної проблеми у цій публікації необхідно проаналізувати основні принципи забезпечення якості зберігання ЗІЗ та вказати основні проблемні питання.

Виклад основного матеріалу.

Аналіз основних принципів забезпечення якості зберігання ЗІЗ. Основні вимоги щодо якості зберігання ЗІЗ викладені у Технічному регламенті [4]. Технічний регламент розроблено на основі Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) №2016/425 від 9 березня 2016 року про засоби індивідуального захисту та скасування Директиви Ради 89/686/ЄЕС.

Кожен ЗІЗ повинен забезпечувати належний ступінь захисту від небезпеки і мати таку конструкцію, що у передбачуваних умовах експлуатації максимально захистить користувача.

Слід відмітити, що останнім часом спостерігається підвищення рівня безпеки на робочому місці, в чому ЗІЗ відіграють ключову роль. ЗІЗ включають широкий спектр обладнання, від простих окулярів захисту до складних систем дихального захисту. При правильному використанні та зберіганні вони можуть значно знизити ризик травм та захворювань на робочому місці.

Зберігання ЗІЗ – це питання, яке потребує особливої уваги, оскільки його неправильне виконання може знизити ефективність захисного обладнання і навіть загрожувати здоров'ю працівників. Для забезпечення якісного збереження захисних, експлуатаційних і гігієнічних властивостей ЗІЗ, протягом нормативного строку на підприємствах повинен застосовуватися комплекс заходів щодо догляду за ними: сушіння, знепилення, прання, хімчистка, поновлення просочень, дезинфекція, миття, ремонт, волого-теплова обробка тощо.

У разі надання ЗІЗ на ринку розповсюджувачі повинні діяти згідно з вимогами Технічного регламенту [4].

Розповсюджувачі повинні забезпечити, під час перебування під їх відповідальністю, умови зберігання чи транспортування ЗІЗ, що не ставлять під загрозу відповідність ЗІЗ суттєвим вимогам щодо безпеки та охорони здоров'я визначеним у додатку II до Технічного регламенту [4].

Стандарт ОСТ 64-028-87 [5] поширюється на ЗІЗ та встановлює порядок забезпечення, вибору, експлуатації, а також правила зберігання і уходу за ЗІЗ. Для зберігання ЗІЗ, виданим робочим та службовцям мають бути обладнані спеціальні приміщення (гардеробні, респіраторні тощо). В гардеробних має бути передбачено шафи (відкриті чи закриті) з відділеннями для спецодягу, головних уборів та інших ЗІЗ.

За необхідності зберігання декількох видів спецодягу, шафи мають бути обладнані пересувними перегородками. Забороняється зберігати ЗІЗ разом з особистим одягом. У виробничих приміщеннях, пов'язаних із впливом вологи, начальник цеха зобов'язаний організувати в гардеробних пристрої для сушіння ЗІЗ.

У виробництві із впливом на працівників речовин 1-го та 2-го класів небезпеки для зберігання спецодягу мають бути передбачені шафи із примусовою вентиляцією. Для зберігання протигазів у цеху має бути виділено спеціальне місце.

У кожному пожежо- і вибухонебезпечному цеху, у входа необхідно зберігати необхідну кількість аварійних комплектів ЗІЗ.

Згідно з ОСТ 64-028-87 [5] якість зберігання ЗІЗ полягає у оптимальному розміщенні ЗІЗ у приміщенні зберігання. ЗІЗ необхідно складати таким чином, щоб забезпечити легкий доступ до них та одночасно уникати пошкоджень. Вони мають бути чітко розміщені та згруповані за типом або використанням. Важливо уникати складування ЗІЗ безпосередньо поблизу джерел тепла, прямого сонячного світла або вологості, що може призвести до їх деградації.

Правильне зберігання також має вирішальне значення для предметів, які могли контактувати з небезпечними матеріалами. Забезпечення правильного зберігання цих предметів запобігає забрудненню ними іншого обладнання чи зон, підтримуючи безпечно та здорове середовище для всіх працівників.

ЗІЗ повинні зберігатися в чистому, сухому і добре провітрюваному приміщенні. Це забезпечує збереження матеріалів і унеможливує виникнення цвілі або корозії. Важливо регулярно проводити прибирання приміщення зберігання, видаляти пил та бруд. Вологість повинна контролюватися.

люватися та підтримуватися в межах допустимих норм, що особливо важливо для ЗІЗ із текстильних матеріалів.

Під час зберігання ЗІЗ також мають значення конкретні інструкції виробника, які додаються до багатьох предметів ЗІЗ. У них чітко викладені інструкції щодо зберігання, яких ви повинні дотримуватися.

Знову ж таки, м'яке мило та вода – найкращий спосіб очистити вашу каску; однак, якщо у вас виникли труднощі з видаленням речовини з якоїсь частини каски, вам слід замінити цей компонент.

Такі фактори, як контроль температури, рівень вологості та загальна чистота, відіграють важливу роль у підтримці цілісності обладнання. Організація також має ключове значення – виділені місця для зберігання з чіткими ярликами допомагають підтримувати ЗІЗ у порядку та легкодоступні.

Правильне зберігання ЗІЗ має важливе значення для довговічності предметів. Неправильне зберігання або технічне обслуговування може значно скоротити термін служби ЗІЗ, спричиняючи його старіння, що значно перевищує очікуваний термін служби. Це не тільки призводить до частої заміни, але й ставить під загрозу безпеку тих, хто носить обладнання. Забезпечуючи правильне зберігання та обслуговування вашого обладнання, ви можете запобігти передчасному зносу, продовжити термін його використання та гарантувати, що воно продовжує забезпечувати надійний захист.

Важливою частиною технічного обслуговування є необхідність постійного огляду ЗІЗ. Постійні перевірки допомагають виявити пошкоджені або несправні ЗІЗ перед їх використанням. Використання погано обслуговуваних або несправних ЗІЗ іноді може бути більш небезпечним, ніж відсутність будь-яких засобів захисту взагалі. Працівники отримують помилкове відчуття безпеки і думають, що вони захищені, хоча насправді це не так.

ЗІЗ не можна знімати з робочого місця або з приміщень, де використовується обладнання, за винятком цілей очищення, ремонту, технічного обслуговування, модифікації, ремонту або заміни. Таким чином, для ситуацій, коли вони не використовуються, слід забезпечити відповідні приміщення для зберігання ЗІЗ. Якщо ЗІЗ можуть бути забруднені під час використання, зберігання повинно бути окремим від будь-якого місця зберігання звичайного одягу.

Термін служби ЗІЗ залежить від типу обладнання та способу його використання, зберігання та обслуговування. В ідеалі робоче взуття має прослужити 6–12 місяців на роботі, каски та навушники мають прослужити до 3 років у оригінальній упаковці та до 3 років на робочому місці, а одяг з високою видимістю зазвичай служить приблизно 6 місяців із регулярним використанням. Однак на

цю тривалість значною мірою впливають належні методи обслуговування та зберігання. Без відповідного догляду фактичний термін служби цих предметів може значно зменшитися.

Розуміння термінів придатності ЗІЗ має вирішальне значення. Ці дати вказують на максимальний термін служби обладнання за ідеальних умов, не обов'язково дату заміни. Без належного догляду та зберігання ЗІЗ, можливо, доведеться замінити набагато раніше, і якщо ви цього не знаєте, ви можете поставити під загрозу безпеку. Дотримання правил зберігання гарантує, що ЗІЗ залишатимуться ефективними до закінчення терміну придатності.

На рисунку 2 наведено приклад зберігання деяких ЗІЗ.

Рис. 2. Приклад зберігання деяких ЗІЗ

На рисунку 3 наведено приклад зберігання ЗІЗ у Великобританії. Використання ящиків для зберігання ЗІЗ дозволяє підтримувати засоби безпеки у робочому стані. Пилозахисний гумовий ущільнювач допомагає підтримувати ЗІЗ в чистоті. Вікно з полікарбонату дозволяє легко ідентифікувати ЗІЗ.

Рис. 3. Приклад зберігання ЗІЗ у Великобританії

На рисунку 4 наведено приклад зберігання ЗІЗ в Австралійському Союзі.

Рис. 4. Приклад зберігання ЗІЗ в Австралійському Союзі

Для кожного виду ЗІЗ необхідно знати його термін придатності та термін використання. ЗІЗ зі строком придатності або використання, що минув, не можуть забезпечити належний захист і повинні бути утилізовані. Важливо вести облік та контроль термінів зберігання та використання ЗІЗ.

Укомплектованість ЗІЗ повинна забезпечувати їхню безпеку та захищати від пошкоджень, забруднень та зовнішнього впливу. ЗІЗ повинні зберігатися укомплектовано (в оригінальній упаковці) до моменту їх використання. Якщо упаковка пошкоджена, ЗІЗ слід переупакувати або використовувати насамперед. При цьому упаковка не повинна перешкоджати доступу до ЗІЗ при необхідності швидкого використання.

Усі ЗІЗ органів дихання від небезпечних хімічних речовин (далі – ЗІЗ ОД) мають зберігатися у чистому зібраному вигляді.

Дозволяється розбирати ЗІЗ ОД на нетривалий час для проведення технічного обслуговування та сушіння.

Респиратори мають зберігатися в герметичних поліетиленових пакетах.

Не допускається зберігання засобів радіаційного та хімічного захисту поруч із горючими речовинами, кислотами, лугами та іншими агресивними речовинами.

На рисунку 4 наведено ЗІЗ органів дихання – фільтруючі протигази (далі – ЗІЗ ОД-ФП), які призначені для захисту від небезпечних хімічних речовин. Вказані ЗІЗ ОД-ФП повинні бути збережені у чистому зібраному вигляді.

Розбирання ЗІЗ ОД-ФП на короткий період допускається для технічного обслуговування та сушіння.

Відповідно до Технічного регламенту [4], якщо ЗІЗ є фільтрувальним засобом інструкції виробника мають вказувати строки (терміни зберігання

Рис. 5. ЗІЗ органів дихання - фільтруючі протигази (ЗІЗ ОД-ФП)

нових фільтрів у їхньому оригінальному пакуванні та нормативний термін захисту (використання) фільтра у днях, годинах, змінах (обов'язково вказавши кількість годин однієї зміни).

Респиратори мають бути зберігатися в герметичних поліетиленових пакетах.

Не дозволяється зберігання засобів радіаційного та хімічного захисту поруч з горючими речовинами, кислотами, лугами та іншими агресивними речовинами.

На лівому боці сумки, де зберігається ЗІЗ ОД, яке використовує працівник, пришивається спеціальна бирка розміром 3 × 5 см з номером ЗІЗ ОД, прізвищем та ініціалами користувача.

Особи, що зайняті в оповіщенні, аварійно-рятувальних та інших невідкладних роботах, локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного характеру, повинні мати ЗІЗ ОД з переговорним пристроєм.

Важливим заходом є навчання персоналу правилам зберігання ЗІЗ та усвідомлення ними значущості цих питань. Тільки тоді можна гарантувати, що засоби захисту будуть виконувати свою функцію, коли це дійсно потрібно.

Вищенаведені ЗІЗ ОД повинні періодично піддаватися випробуванням для забезпечення їхньої ефективності та безпеки. Випробування ЗІЗ ОД проводять з метою перевірки їхньої герметичності, функціональності та відповідності вимогам стандартів.

Залежно від типу ЗІЗ ОД, випробування може включати такі етапи:

– герметичність: перевіряється стан прокладок, клапанів та інших елементів, що забезпечують герметичність ЗІЗ ОД. Це може включати тестування за допомогою спеціальних пристроїв або

методів, таких як перевірка наявності протікання повітря;

– функціональність: перевіряється правильне функціонування всіх компонентів ЗІЗ ОД, зокрема клапанів вдиху та видиху, фільтрів та інших механізмів. Це може включати тестування роботи клапанів, повітрязабезпечення та регулювання потоку повітря;

– відповідність стандартам: ЗІЗ ОД повинні відповідати встановленим стандартам безпеки та якості. Під час випробовування перевіряється, чи задовольняють ЗІЗ ОД вимогам стандартів, які можуть включати фільтраційну ефективність, стійкість до хімічних речовин, опір диханню та інші характеристики.

Випробування ЗІЗ ОД-ФП має проводити кваліфікований персонал згідно з встановленими процедурами та регулярним графіком. Результати випробовувань слід документувати для забезпечення слідування вимогам.

У всіх випадках важливо стежити за станом ЗІЗ, регулярно проводити їх інспекцію та у разі виявлення пошкоджень або закінчення терміну придатності негайно їх замінити.

Правильне та якісне зберігання ЗІЗ є важливою частиною управління безпекою на робочому місці. Необхідно приділяти увагу не тільки вибору та використанню засобів захисту, але і їх зберіганню, щоб забезпечити максимальну ефективність та довговічність.

В той же час, виникає багато проблем щодо зберігання ЗІЗ, а саме:

- недотримання інструкцій, технічної документації та нормативних документів щодо зберігання ЗІЗ;
- відсутність спеціально обладнаних приміщень, складів, гардеробних для ЗІЗ;
- закінчення терміну придатності ЗІЗ;
- зношування ЗІЗ;
- неукomплектованість ЗІЗ;

– відсутність кваліфікованого персоналу у відповідній організації, установі;

– несвоєчасне проведення лабораторних випробувань для перевірки якості ЗІЗ;

– відсутність вентиляції або опалення у складських приміщеннях;

– відсутність додаткових шафів, які повинні бути зачинені або відкриті для спеціального робочого одягу, головних уборів тощо.

Наведені вище недоліки зменшують ефективність та якість зберігання ЗІЗ.

Зберігання ЗІЗ має відповідати наступним основним умовам:

– спеціальний одяг з прогумованих тканин та гумове взуття слід зберігати в затемнених приміщеннях (шафах, контейнерах) за температури від 5°C до 20°C та відносної вологості повітря 50–70%;

– ЗІЗ мають бути захищені від прямого попадання сонячних променів та спрямованої дії джерел тепла;

– забороняється зберігання ЗІЗ у приміщенні разом з кислотами, лугами, розчинниками, бензином, маслами та іншими матеріалами, що можуть бути джерелом шкідливих речовин.

В окремих випадках там, де за умовами роботи вказаний порядок зберігання спеціального одягу, спеціального взуття та інших ЗІЗ не може бути застосований (на лісозаготівлях, геологорозвідвальних роботах тощо), вони можуть залишатися в неробочий час у працівників, що повинно бути обумовлено в колективному договорі чи в правилах внутрішнього трудового розпорядку підприємства.

Висновки. У даному дослідженні виявлено основні принципи забезпечення якості зберігання ЗІЗ. Виявлено причини щодо неякісного зберігання ЗІЗ.

Проблема забезпечення якості зберігання ЗІЗ залишається актуальною та потребує проведення подальших досліджень.

Список літератури:

1. ДСТУ 7239:2011. Система стандартів безпека праці засоби індивідуального захисту. Загальні вимоги та класифікація. – Введ. 2011-08-01. – К.: Держспоживстандарт України, 2011. – 10 с.
2. Володченко М.А., Семичаєвський С.В., Присяжнюк В.В. Щодо сучасних засобів індивідуального захисту органів дихання фільтруючого типу: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених «Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту», м. Харків, Національний університет цивільного захисту України, 2024. – С. 511.
3. Сергій Семичаєвський, Марина Володченко, Вікторія Хоменко Актуальні питання експлуатації засобів індивідуального захисту органів дихання фільтруючого типу: Матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції: «Теорія і практика гасіння пожеж та ліквідації надзвичайних ситуацій», м. Черкаси, АПБ ім. Героїв Чорнобиля, 2024. – С. 46–47.
4. Технічний регламент засобів індивідуального захисту, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року №771.
5. ДНАОП 1.9.10-2.07-87. (ОСТ 64-028-87). Порядок забезпечення робітників та службовців засобами індивідуального захисту. Вибір, експлуатація та догляд за ними. – Введ. 1987-07-01, 1987.

Semychaievskiy S.V., Prysiazhniuk V.V., Volodchenko M.A. ON QUALITY ASSURANCE OF STORAGE OF INDIVIDUAL PROTECTION EQUIPMENT

The article discusses the main issues related to ensuring the quality of storage of personal protective equipment.

It is clear that collective protection measures covering the number of workers in a workplace should take priority over protection measures applicable to individual workers.

The purpose for which personal protective equipment exists is determined, namely: exclusion or significant reduction of the impact on the employee of dangerous and harmful production factors present at the workplace.

The exterior appearance of some personal protective equipment was considered.

The main principles of ensuring the quality of storage of personal protective equipment were studied.

The main regulatory documents that regulate the requirements for the quality of storage of personal protective equipment are considered.

The classification of personal protective equipment in accordance with national regulatory documents is considered.

It was found that the storage of personal protective equipment is an issue that requires special attention, since its incorrect implementation can reduce the effectiveness of protective equipment and even endanger the health of workers.

It has been found that understanding the expiration dates of personal protective equipment is critical, as these dates indicate the equipment's maximum life under ideal conditions.

Examples of storage of personal protective equipment are considered, including abroad on the example of the Australian Union and Great Britain.

The issue of testing personal protective equipment for respiratory organs - filtering gas masks - has been revealed. It was found that the testing of personal protective equipment for respiratory organs - filtering gas masks should be carried out by qualified personnel in accordance with established procedures and a regular schedule.

It was found that an important measure is the training of personnel on the rules for storing personal protective equipment and their awareness of the importance of these issues.

Problematic issues regarding the storage of personal protective equipment have been identified. It was found that these shortcomings reduce the efficiency and quality of storage of the indicated means.

Key words: *efficiency, personal protective equipment, quality, storage.*